



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 605. Sabiniani Pap. Annus 1. Phocæ Imp. Annus 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

genio Papa anno quarto Pontificatus ipsius: erat in no-
stra Bibliotheca in vetusto codice; quo & Pauli diaconi
historia scripta habetur: ad finem enim ipsius posita sunt
Acta Concilii, in quo agitata est eiusmodi contentio inter
inter Aquileiensem & Gradensem Episcopos. Resignatur
minime acta est inter Catholicos & Catholicos (velli
putant) neque inter hereticos & hereticos, schismaticos
& schismaticos, sed inter schismaticos & Catholicos,
fuerunt electioni schismatici Aquileienses Episcopi Agi-
lulpho Rege Longobardorum, Gradenis vero promo-
tioni Italie Exarcho. Exarchus enim tum ob quietum
pacificumque Ecclesie statum compingere studuit Aquilei-
ensem Episcopum schismaticorum validissimum propu-
gnatorem, tum etiam ob Reipublice commoda agre
pangebatur Istrice Episcopos schismaticos esse diuitios, quos
minis & penis Ecclesie Catholice cogebat esse coniu-
ctos.

V. igitur contra schismaticum Episcopum Aquilei-
ensem eligeretur, qui Romane communicaret Ecclesie, la-
boravit Exarchus, compulsi tunc Istrice provincie Epi-
scopos non sequi Aquileiensem, sed Gradensem, quem
elegissent: atque ita duo diebus inter seque contrarii elec-
ti sunt Patriarche: pro Romanis, Catholicis scilicet,
Candidianus Gradenis Episcopus, & pro schismaticis
Ioannes Aquileiensis, cui faucebat (vt auditi à Paulo dia-
cono) Agilulphus, Exarchus autem Gradenis patrocinaba-
tur. Sicque res transacta est, quousque Aquileienses
perseuerarunt in schismate: redditis vero ipsi Ecclesie
Catholice, neque sublatum est schisma, sicutque inibus in-
tegrata à Maturano Concilio atque Romano Pontifice
Ecclesia Aquileiense.

Sed præstat eiusdem Concilii iam hic recitare partem
Actorum, que ad eiusmodi historiam elucidandam spe-
ctare noscuntur. Sic enim se habent, dum causa ponitur
migrationis Aquileiense Episcopi gradum, ex scriptis al-
latis pro Aquileiensibus schismaticis, verbis istis: Relatum
ergo à nonnullis eil in eadem Synodo, Mantuanam videlicet, quod
ea tempore, quo Longobardi Italiam inuaserunt, Romanam Eccle-
siam vii sanctissimus Benedictus Papa regobat: Aquileiensi quoque
ciuitati, eiusque populo Paulus Patriarcha præerat. Qui Longobar-
dorum barbariem & immunitatem metuens ex ciuitate Aquileien-
si, & de propria sede ad Gradum insulam transfugens, plebem suam,
omninoque thesaurum, & sedem sanctissimam Mariæ & Herva-
geræ scorum ad eandem insulam detulit, aditric non vi sedem, aut
primatum Ecclesie sua stans, prouinciam constitueret inibi, sed vt bar-
barorum habere possent euadere. Qui duodecim annis sacerdotium
gerens, ab hac loco subtrahitus est, regendamque Ecclesiam Probrino
reliquit. Iste quoque desunctor, præfata Ecclesie Aquileiensi sacerdos
Elias præfuit: Et hoc quoque mortuo, Senecius hinc successit, re-
gendam suscepit Ecclesiam. Desunctor itaque Senecio ordinatur loco
eius Ioannes Patriarcha in Aquileia eo tempore, quo Agilulphus Rex
Longobardorum regnabat in Grado quoque ordinatus est hereticus
Candidianus.

Hic attende, lector, quod dum Candidianus hereti-
cus appellatur, quem Romanum, nempe communican-
tem Romanæ Ecclesie Paulus diaconus nominat: aperte
cognoscere potes, eius aduersarios fuisse schisma-
ticos, qui (vt fere superius dictum est) hereticos ap-
pellare consueverunt damnantes. Tria illa capitula, qui
reuera consentientes Quintæ Synodo, Catholici erant,
reliqui vero, qui his aduersarentur, schismatici: ex quo-
rum scriptis hæc, que recitata sunt, illata fuere in dicta
Acta Synodi Mantuanæ sicut & reliqua, que sequuntur,
his verbis: Hic enim Candidianus non per consensum compro-
uincialium Episcoporum, nec in ciuitate Aquileia, sed in dia-
cesim & plebem Aquileiensem Gradus, que est perparua insula,
contra cauum statuta, & sanctorum Patrum decreta ordinatus
est. Inter alia probat hoc hinc Aquileiense Ecclesie Ioannis Anti-
stretis epistola ad Agilulphum regem directæ, cuius textus inter cete-
ra ad locum talis est.

Qualis autem vultus dicitur facta, vbi spatha, vbi claustra
carcerum, vbi flagella sustum, vbi longa exilia, crudeliumque
penarum discrimina parabantur: Ex miseri suffragani Eccle-
sie nostræ, sicut Episcopi Istrice cum summa vi & necessitate à

EXARCHI
STYDIA
ADVERSVS
SCHISMA-
TICOS.

IV.

HISTORIA
DE ARGYL
ET GRAD
EPISCOPIS

V.

VI.

LXX. Porant spiritus incultus ad exercitum, vt viri sancti pro-
cedant. Cuiusq; mita cum Verso certamine, in solis petere-
re, in quoque ista in discrimine cum vniuerso exercitu, memini
verberum sancti viri, tanta precibus Deo fuerat commendatus,
& pedit in castrorum ingressus delinuit, atque ita periculo se
pedit: collatque exercitu, in Romanorum loca se contulit,
& ad imperatorem peruenit. Quo quidem in itinere virum sancti-
simum vidit, & magna cum sole ad pedes eius prostratus gratias
agere Deo, qui se precibus istis a tanto periculo eripisset, & con-
spicui monia, quæ locutus vir prædicat, contempsit. Solemni
igitur Dominus die celebrato, & suscepta viri sancti benedi-
ctione, ad regem vrbem profectus est, & ex eo tempore magna
in vrbem habuit beatum Theodorum, & sanctam eius man-
sionem, & semper cum ab Oriente ad regem vrbem iter face-
ret, ad sanctam vrbem diuersabat, multaque munera eius man-
sionis & sancti Georgii temple & eratoris reuincibat. huc utque
de his Eleonius. Que autem hæc sequantur, dicentur
subsequenti.

IESV CHRISTI
ANNVS 605.
SABINIANI PAP. PHOCÆ IMP.
Annus 1. Annus 3.

CXCXCVI. MVS quintus ad eil annus octauus In-
dictionis, algore & sterilitate, ex qua dita fames est or-
ta, agibus, de quibus ita Paulus diaconus: Fuit, in-
quit, in his septem annis, & mortuus sunt vito pite in omnibus
locis, nisi quæ per se videntur passim enascere. Debit etiam
multa famem, seruoque pati, quando decedente tanto doctore
anno huiusmodi spirituali aitionis penuria, sitisque ariditas
magis hæc Paulus diaconus hoc anno octauus Indictio-
nis, hæc penuriam alii ad superiorem referant annum:
sed penuriam eil hyems post Gregorii obitum, quem an-
no imperion, vt inchoante, defunctum constat, eadem-
que octauus huius Indictionis. Subdit idem auctor bi-
scentis nonaginta adalualdum? Agilulphi filius creatus est Lon-
gobardorum Rex, apud Mediolanum in Cæro in presentia patris sui
Agilulphi Regis, & antibus legatus Theodoberti, & pas firmata est
perpetua cum Franca. hæc ipse, qui & de obitu Seneci Pa-
triarcho ista subiungit:

Ha dictus desunctor Senecio Patriarcha ordinatus est loco eius
Ioannes abbas Patriarcha in Aquileia veteri cum consensu Re-
ge Agilulphi, in Grado quoque ordinatus est Patriarcha Episto-
lus, qui præerat Trimeris & Notariorum, ab Episcopo, qui et ant
est Ioannes, & e illo tempore caperunt duo esse Patriarchas, nempe
Aquileiensem, & Gradenis: immo & eadem est casu
incolæ Aquileiense Foram Iulii etiam eodem est
nomine nobilitatum, adeo vt idem Aquileie Patriarcha
dictus quoque inteniatur Patriarcha Foro Iulienis: ita
apud Valtidum Strabonem d, & apud Marianum Secun-
dum appellatum inuenias.

Quod autem ad historiam de duobus Patriarchis, A-
quileiensi altero, altero vero Gradenis simul, creatis petiti-
bus, qui rem gestam minime sunt accuratius prosequuti,
discrepantes diuere, alterum, nempe Aquileiensem ab Agi-
lulpho electum, Gradenis vero à Gradenis populo,
remque delatum ad Romanam Pontificem, ab eoque Io-
anne relicto probatum esse Candidianum. Sed hæc ipsi
(vt diximus) distinuendo. Porro veritas gestæ rei ex Man-
tuanæ Concilio proditur, quod celebratum est sub Eu-
anod. Ecl. Tom. 8.



Gradens Castro Romanam compellente districissima dicebantur
 Graecorum. Exarchi potentia scilicet a Graeco Imperato-
 re in Italiam missi, cuius Imperio ad Candidianum ordi-
 nandum (vt dictum est) vocati fuerant Istraie Episco-
 pi. Sed pergit: Non enim tunc sibi loquendi licentia negabatur,
 atque Candidianum inuoluit, qui ob sui secleri inuoluntatem pra-
 fecta sancta recordationis a Domino Severo decessere nostro sub
 anathematis interpositione obligati est, ne ad potorem gradum
 viqueam accederet: quum a se eique corde fauentibus in gradulo
 Gradensi castro ad alterum marii Ecclesiae imperio ingerens, ordi-
 natur Episcopus. Et Petrus Prudentius, seu Agnellus Episcopi
 Istraie, qui ad hunc fidem sanctam tendebat, & Candidianum nequam
 confutabant, de Ecclesia sua a militibus tracti, & cum graui in-
 iuria & contumelia ad eum venire compelli sunt. Si enim e re-
 confutantes essent, voluntarie illi consentire debuerant, non autem
 per vim. Et post pauca: Sic liberate, & agite, quatenus & fides
 Catholica vestri augetur temporibus, & in Gradensi castro, post-
 quam infelix Candidianus de hoc seculo ad aeterna supplicia trans-
 migrarit, alter antiqua ordinatio huius minime calcaretur, nec populum
 iste amplius tribulet. Et vere si hoc, Domino auxiliante, egerit,
 quod promissum est, Christus Dominum potestari vestri erit hono-
 rificum, per vim retribuitur: & quia Gradus marii & fluminis con-
 iungit, & Istraia, quae prius Aquileia sua metropoli subiecta fuerat,
 Smaragdus Exarcho existente: tum a Longobardis capi non po-
 tuerat, sed ad iura Graecorum transit, quo factum est, quod
 nec nullum ei poterit prestare auxilium: ac per hoc, ipse au-
 nitente Exarcho, Istraie Episcopi de Ecclesia sua a militibus
 Graecorum trahi sunt, & hunc Candidianum ordinare compelli
 huicque ex Ioannis Patriarcha Aquileiensis epistola ad
 Agilulphum Regem Longobardum, quem Patronum
 interpellat ad iudicium Catholicos pro schismaticis.

VII.

Sane quidem propensiores fuisse Agilulphum atque
 eius coniugem Reginam Theodolindam erga schismaticos,
 cum ex epistola sancti Gregorii Papae superius est
 demonstratum, tum etiam ex recitata epistola fragmen-
 to satis apparet. Factum est autem postea, vt Patriarcha
 Aquileiensis Gradensi castro exiit, non amplius apud
 Gradum sedem tempore turbini bellici collocauerit,
 sed se contulerit ad Forum Iulii, vnde & accide (quod
 nuper diximus) vt idem & Inlensis Patriarcha nomi-
 naretur: haec tunc enim qui Aquileiensis erat Episcopus i-
 dem & Gradensis dicebatur, vt videmus de Severo ex
 Gregorio: etenim extra Acta Synodalia sub Elia Aque-
 leicensi Episcopo tunc Catholico, & Romanae Ecclesiae
 communicante, in quibus de his agitur, & recitatur epi-
 stola Pelagii Papae ad Eliam, qua conceditur, vt Gradum
 loco Aquileiae iherentear, sitque eadem metropolis, quae
 & noua Aquileia ab ipso est nuncupata: vnde euenit, vt
 idem Episcopus & Patriarcha aliquando Aquileiensis, aliquan-
 do vero Gradensis nominaretur. At de his modo satis.

VIII.

Monitur autem hoc anno, octava Indictione, vnde-
 cimo Calend. Martias Sabinianns Papa, cum sedisset men-
 ses quinque, & dies vnde oignit: ta colentiam omnes ve-
 teres, atque etiam Graeci, nempe ipsum esse defunctum e-
 odem, quo creatus est, anno. Scripti codices repentini eius
 obitus causam terribilioris afferunt: cuius fortis et gestae
 tragordiam Sigebertus ita summam complexus est: Cum
 Sabinianns Papa & ipse liberalitati Gregorii praedecessoris sui de-
 rogaret, Gregorius eum per visum ter pro culpa reuocauit & hunc
 derogationis inrepatum, quod non respiciat, etiam quarto
 horribiliter inrepatum, & comminanti, in capite percussit. Quo il-
 le delere reuocato, non multo post mortem obiit. haec Sigeber-
 tus. Cuius rei gratia accidit, vt eo defuncto (vt habet
 Anastasius) non ex more per medium ciuitatis deferretur
 eum funebri pompa corpus eius ad basilicam S. Petri,
 sed eiceretur extra vrbem per portam S. Ioannis, de-
 ferreturque extra muros vsque ad pontem Milonium, inde
 vero inferretur in ipsam S. Petri Ecclesiam, vbi est sepul-
 turae mandatum: exasperatum enim admodum fuisse
 aduersus eum populum Romanum, eo quod triticum Eccle-
 siae non erogasset (vt S. Gregorius consueuerat) in pau-
 peres, sed venim exposisset triginta solidis, modum veni-
 num. De eo propterea haec idem Anastasius: Hic in Eccle-
 sia beati Petri luminaria dedit. Et paulo inferius: Hic Ecclesiam

cum

clero impleuit. Hic fecit Episcopus per diuersa loca numeris vnguentis
 flex. Precessit Episcopus eius mensis vnde octo, duo viginti
 Haec de vacatione Sedis cum Anastasio scribit, necio
 quomodo vnum dimaxat diem tribuit aliqui ex re-
 centioribus: nos quem antiquiorem & fideliorum Ana-
 stasio sequamur, habemus neminem. Praeterea repugnat
 ratio, cum non federe soletur electus Pontifex, nec con-
 secrari, nisi (vt ferebat iniquitas temporis) Imperator
 tum id habuisset: quare diutius esse conseruatae fuit
 Romanae vacationes.

Porro eadem diu urgente fame, in detractionem em-
 miserit cordis auaritia magnum Sigebertus narrat accidit
 fe miraculum, quod verbis istis describit sub Pontificatu
 eisdem Sabinianni a: Hic tempore, inquit, pauper quidam cum
 a nauis elemosinam peteret: nec accepit, dixit nauis: Dis-
 se elemosinam petere a nobis, qui nihil praeter lapides habemus
 cum subiecisset pauper: Omnia ergo vertentes in lapides: quod
 mandabile in nauis erat, in lapides conuersum est, colore & figura
 eorum eadem permanente. haec ipse. Et quidem ex diuina
 accipitur praecipio, quod est in Ecclesia ne accideret
 Non exasperet pauperem in miseria sua. Carissimi ne effugiet, &
 non praebrat datum angustiant. Maledicent enim tuis in am-
 tudine anima exaudietur deprecatione illius: exaudiet autem tu, quod
 fecit illi, vt non adeo mirum videatur id fidum esse
 potius mirandum sit, si maledictionem pauperum non
 semper statimque diuina vltio subsequatur. At de nauis
 huius penitentia satis.

Quod spectat ad res Orientales, nihil praeter hoc
 anno factum producit, nisi quod ad eadem Romanam
 Imperii Duces a Cosi hoc missi sunt: cum Phocas in ne-
 cem Narsis, qui rebellat, cuncta miseris, per fas &
 nefas, ite acis eum iuramentis praestitis ad Romanos redire
 tandem persuasit: quem cum in potestatem accepisset,
 peritius acque fidifragus vium comburp egerat. Hinc
 tandem consecutus est finem celeberrimis Dni. Petri-
 rom & aliorum barbarorum victoris si quis alius ante
 gloriosissimus: quare ex eius obitu magnum Romanum
 dolor accessit, ac timor incussus: Perse vero gaudio re-
 tarunt, eo quod vel ipsum tantum Narsis non e pauper-
 dum omnibus illis esset. Effecerunt ita, vt Phocam
 auri portus, quam Imperator ab omnibus habereur, re-
 pte qui non hostium, sed Romanorum caede stabili-
 bi conaretur Imperium, eo praefectum tempore, quo Per-
 se aduersus Romanos indies magis magisque sequebat.
 Ipse vero Phocas sentiens se ab omnibus tunc tanto
 amari autem a nemine, omnes potestates sibi, am-
 ipse nullum, ac nouis suorum caedes potestatum
 spicionibus indies medians, ciuium sanguine cunctas
 infecit.

IESV CHRISTI ANNO 606.

BONIFACII PAP. III. PROCA IMP. ANNO 4.

Cum sextus supra sexcentisimum annum ageretur,
 nona Indictione, vbi iam (teste Anastasio) Romanae
 sedes cessasset anno fere integro, vnde cum solente men-
 tibus atque viginti sex diebus, decimo quinto Calend. Martias
 Papa creatur Bonifacius ex diacono, Ioannis Iu-
 lius, Romanus patriti, qui sancto Gregorio nullas fore-
 rat Constantinopolim Apocissianus ad Phocam Impera-
 torem. Accidit illi vidimus, vt qui eo sancti eius ma-
 nere, iidem in Summum Pontificem septies deligerent:
 ita Vigilium, Paschalem, Gregorium, atque Sabinianum
 (vt dicere de reliquis omitteremus) electos fuisse rei-
 perimus. Quod enim (vt dictum est) ex Orientalium Im-
 peratorum tyrannide electioni eius oportere accedere
 consensum Imperatoris, eum eligere studebant, quae
 scilicet eidem fore gratum. Vt de Bonifacio illo apparet
 contigisse: qui vsque ad Gregorii obitum Constantinopoli
 degens, eum sem sibi Phocam demeritum eius fecerat
 limians amicitiam.

Cuius rei causa factum est, vt cum ex more litterata